

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Jana Ferfeckého a Martina Bobáka ve věci

žalobce: **T. H.**, narozen X
t. č. pobytem X

proti
žalované: **Vězeňská služba České republiky - Vazební věznice Praha Ruzyně**
sídlem Staré náměstí 3, 161 02 Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí ředitele Vazební věznice Praha Ruzyně z 30. 5. 2025, o nařízení realizace návštěv s dělicí přepážkou, a proti rozhodnutí 1. zástupce ředitele Vazební věznice Praha Ruzyně z 10. 7. 2025, č. j. VS-113130-7/ČJ-2025-800132

takto:

- I. Řízení se v části, v níž se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí ředitele Vazební věznice Praha Ruzyně z 30. 5. 2025, o nařízení realizace návštěv s dělicí přepážkou, zastavuje.
- II. Rozhodnutí 1. zástupce ředitele Vazební věznice Praha Ruzyně z 10. 7. 2025, č. j. VS-113130-7/ČJ-2025-800132, se ruší a věc se žalované vrací k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

1. Dne 6. 6. 2025 byla zdejšímu soudu doručena blíže neoznačená žaloba z 3. 6. 2025, kterou žalobce zaměřil vůči organizační složce státu v podobě Vazební věznice Praha - Ruzyně. K této žalobě připojil dále podrobněji odůvodněné podání, nadepsané rovněž jako žaloba a adresované Městskému státnímu zastupitelství v Praze, na něž rovněž odkázal. K žalobě připojil i návrh na nařízení předběžného opatření, který je rovněž blíže specifikován v druhém podání.
2. Usnesením z 10. 6. 2025, č. j. 18 A 34/2025 - 8, soud vyzval žalobce k odstranění vad žaloby, především k tomu, aby řádně specifikoval konkrétní úkon či postup správního orgánu, v němž vnímá dotčení svých veřejných subjektivních práv. V tomto usnesení soud též popsal, že z obsahu původní žaloby seznal, že žalobce žalovanému vytýká, že nebyl převeden na vnitřní střežené pracoviště, že mu byl uložen zákaz řádných návštěv a že celá věc souvisí se zjištěním či pochybením v šatně odsouzených na vnějším pracovišti K. na ulici L., Praha X, kde tam pracujícím odsouzeným nebyl zajištěn osobní chráněný (uzamykatelný) prostor. Proto nelze vůči žalobci vyvozovat trestní či kázeňské důsledky. Z druhého podání pak vyplývá, že žaloba patrně směřovala proti vedení řízení o kázeňském přestupku, vycházejícího z toho, že žalobce byl dne 5. 5. 2025 po návratu z vnějšího nestřeženého pracoviště K. pozitivně testován na přítomnost návykové látky. Žalobce uvádí, že žádnou látku vědomě neužil, musela mu být podsunuta v jídle či nápoji (užití drogy nedává v jeho případě logiku); poté došlo k pozastavení pracovní aktivity a zahájení kázeňského řízení s návrhem na kázeňské potrestání. Žalobce dodává, že dříve pracoval na vnitřním pracovišti a žádal, aby nebyl přeražován z důvodu možného poškození ze strany jiných odsouzených, k čemuž nejspíše došlo. Žalovaný měl přitom zajistit uzamykatelnou skříňku na potraviny, nápoje a věci osobní potřeby, resp. oddělenou uzavřenou šatnu. V druhém podání se žalobce domáhal nařízení předběžného opatření, jímž by soud žalované uložil zařadit žalobce na původní pracoviště nebo na jiné vnitřně střežené pracoviště a aby jí zakázal uložit žalobci kázeňský trest. Soud žalobce upozornil, že ač ve svých podáních nadnesl řadu otázek, jediný konkrétnější postup, vůči kterému žaloba jednoznačně směřovala, bylo vedení řízení o kázeňském přestupku, proti němuž se ovšem soudně nelze bránit žádným ze žalobních typů, ani cestou zásahové žaloby.
3. Podáním doručeným 19. 6. 2025 žalobce specifikoval, že se v důsledku poučení soudu již nedomáhá zastavení kázeňského řízení, brojí však - cestou žaloby podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) - proti rozhodnutí ředitele žalovaného o vyřazení žalobce z pracoviště (žalobce chtěl být zařazen na vnitřní střežené pracoviště, aby mohl prostřednictvím výdělků hradit výživné pro svou dceru a splatit své dluhy) a proti omezení řádných návštěv. Příloženým podáním požádal žalobce též o osvobození od soudního poplatku pro nemajetnost.
4. Soud se posléze obrátil ještě na žalovanou. Ta ve svém podání, doručeném soudu 9. 7. 2025, uvedla, že dne 5. 5. 2025 bylo v rámci kontrolní činnosti po návratu z pracoviště s volným pohybem u společnosti K. provedeno orientační toxikologické vyšetření moči žalobce, při kterém byla ve vzorku zjištěna přítomnost látky metamfetamin. Vzorek byl odeslán ještě k toxikologickému vyšetření (konfirmaci), dle něhož byla v moči žalobce potvrzena přítomnost látky metamfetamin a metabolit. Na základě uvedeného zjištění bylo se žalobcem zahájeno kázeňské řízení a dne 4. 7. 2025 mu byl uložen nepodmíněný kázeňský trest celodenní umístění do uzavřeného oddílu na 20 dnů. Proti rozhodnutí podal žalobce

včasnou stížnost, ve které zpochybňuje obsah rozhodnutí. O stížnosti dosud nebylo rozhodnuto.

5. Žalovaná dále mj. doplnila, že z důvodu positivity na návykovou látku (bezpečnostní důvody) a v souladu s § 19 odst. 6 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (zákon o výkonu trestu), pak dne 9. 5. 2025 schválil ředitel vazební věznice návrh zástupce vedoucího oddělení výkonu trestu vazební věznice na realizaci návštěv s dělicí přepážkou (do doby výsledku konfirmace vzorku) a posléze dne 30. 5. 2025 ředitel vazební věznice schválil návrh zástupce vedoucího oddělení výkonu trestu vazební věznice na realizaci návštěv s dělicí přepážkou na dobu 6 měsíců.
6. Dále žalobce podáním z 7. 7. 2025 mj. upozornil na vydání rozhodnutí v kázeňském řízení, požádal o ustanovení zástupce, připomněl návrh na nařízení předběžného opatření zařazujícího žalobce do placeného pracovního režimu a dále navrhl i předběžné opatření ve věci nařízení „návštěv za sklem“. Podáním z 14. 7. 2025 pak doplnil (rozsířil) svou žalobu o návrh na zrušení rozhodnutí ve věci uložení kázeňského trestu.
7. K dosavadnímu vývoji řízení soud v podrobnostech odkazuje na usnesení z 21. 7. 2025, č. j. 18 A 34/2025 - 46, kterým žalobu zčásti odmítl (otázka vyřazení z pracoviště, neboť nejde o rozhodnutí, ale potenciálně nezákonný zásah, u kterého ovšem žalobce nevyčerpal prostředky ochrany cestou podnětu státnímu zastupitelství), odmítl s tím související návrh na nařízení předběžného opatření a připustil rozšíření žaloby o žalobu proti rozhodnutí ve věci kázeňského trestu. Ve zmíněném usnesení soud zároveň dovodil, že úkon spočívající v nařízení realizace návštěv s dělicí přepážkou (slovy žalobce „za sklem“) podle § 19 odst. 6 zákona o výkonu trestu je rozhodnutím správního orgánu dle § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť splňuje jak formální, tak materiální kritéria. Zákon postup ředitele věznice označuje za rozhodování, formulář označuje úkon ředitele věznice jako rozhodnutí; soud přihlédl též k usnesení rozšířeného senátu NSS z 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016 - 41, č. 3779/2018 Sb. NSS, ve věci „*Výtka státnímu zástupci*“, v němž rozšířenému senátu „postačoval“ jen zcela minimální formální standard, stejně jako obecnému východisku v pochybnostech upřednostnit možnost užití základního žalobního typu, tj. žaloby proti rozhodnutí. Uzavřel, že se jedná o rozhodnutí dle § 65 odst. 1 s. ř. s. Pokud jde o materiální aspekt rozhodnutí, ač dané opatření nepovede k vyloučení, snížení frekvence či délky návštěv (mohou probíhat tak často, jako dosud), realizaci návštěv s přepážkou (slovy žalobce „za sklem“) je omezena plnohodnotná podoba návštěvy – žalobce přichází o možnost bezprostředního fyzického kontaktu; podoba komunikace je do určité míry odosobněna. Nelze proto mít za to, že by žalobce nemohlo zkracovat na jeho právech.
8. Usnesením z 6. 8. 2025, č. j. 18 A 34/2025 - 64, soud dále rozhodl o zbývajícím návrhu na nařízení předběžného opatření týkající se návštěv „za sklem“, jenž vyhodnotil jako návrh na přiznání odkladného účinku, a zamítl jej; žalobce současně osvobodil od soudních poplatků a neustanovil mu zástupce.
9. Později bylo soudu doručeno podání z 3. 8. 2025, ve kterém žalobce upozornil, že byl přemístěn do jiné věznice, což spojil právě se svou obranou proti dřívějšímu postupu žalované. Soudu dále předložil podklady k zařazení na pracovišti K. (zejména Popis pracovní činnosti I), kdy nebyl poučen, že strava na pracovišti (na rozdíl od ostatních pracovišť) nebude zajišťována věznicí, jinak by se zařazením nesouhlasil (to zjistil až na pracovišti; totéž

platí i pro uzamykatelnou šatnu). Stěží pak může žalovaná po odsouzených požadovat dodržování povinností, pokud je sama nedodržuje.

10. V podání z 6. 8. 2025 žalobce zejména poukázal na § 44 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (řád výkonu trestu), upozornil na nedostatky poučení odsouzených (příslušníci žalované na jeho pozdější ústní výtky již nereagovali), absenci jakékoliv dohlížející osoby žalované na pracovišti a pravidelných porad. Zopakoval, že za dobu výkonu trestu nepožil žádnou zakázanou látku, zatímco na pracovišti K. pracují odsouzení i civilní zaměstnanci užívající drogy. O to důležitější bylo dodržení všech předpisů ze strany žalované, aby žalobce i další odsouzení nemohli být poškozeni jinou osobou. Připomenul, že k odběru došlo necelý měsíc po projednání žádosti o podmíněčné propuštění (odloženém na 20. 5. 2025), přičemž v hodnocení věznice byl posouzen kladně. Uložený trest i z tohoto důvodu označil za nepřiměřený, neodpovídající i jiným případům. V podání doručeném soudu 22. 8. 2025 žalobce navrhl důkazní prostředky, jež by si měl soud vyžádat od žalované. Uzavřel, že vinu za kázeňský přestupek nelze založit pouze na pozitivním testu a jeho confirmaci; ač je výmluva na podstrčení zakázaných látek do stravy častá, stejně tak je to efektivní způsob poškození mezi odsouzenými. Podle žalobce došlo k cílenému poškození v důsledku jeho postojů k tomu, jak snadno se prostřednictvím pracoviště K. dostávají do věznice návykové látky.
11. V mezidobí žalobce podáním z 14. 8. 2025 opět adresoval přemístění do jiné věznice, ocenil však současně i přístup tamních pracovníků a snad brzké zařazení od zaměstnání a uvedl, že již netrvá na projednání žaloby proti rozhodnutí o návštěvách „za sklem“ s tím, že se žalobou domáhá toliko plného zrušení rozhodnutí ve věci kázeňského trestu.
12. Žalovaná se k podáním žalobce souhrnně vyjádřila v podání z 21. 8. 2025 a navrhla zamítnutí žaloby. Nařízení návštěv s dělicí přepážkou označila za přiměřené vzhledem k bezpečnostním důvodům. Přepážka byla zavedena na 6 měsíců, s možností zkrácení při vzorném chování. K podmínkám na pracovišti K. žalovaná uvedla, že žalobce byl pracovně zařazen na základě smlouvy mezi věznici a společností K. Pracoviště bylo předem posouzeno komisí věznice jako vyhovující. Žalovaná se odvolala na telefonát s pracovníkem K., podle něhož odsouzeným byla poskytována strava z místní jídelny, prostory šaten byly oddělené a zabezpečené. Uzamykatelné skříňky pak nejsou na pracovišti povinné, odsouzení tam nesmí mít osobní věci. Žalobce nejenže udělil písemný souhlas se zaměstnáním u externího subjektu, ale byl poučen o možnosti jeho odvolání, které nevyužil. Podmínky na pracovišti tedy nemohou odůvodňovat pozitivní test na omamné látky. Žalovaná dále popsala, že po zjištění positivity žalobce bylo zahájeno trestní řízení proti neznámému pachateli, který mohl žalobci látku opatřit. V rámci řízení byli vyslechnuti žalobce a další dva odsouzení, kteří s ním pracovali u společnosti K. Dosud se pachatele nepodařilo zjistit a z výpovědí nevyplývají žádné skutečnosti, které by žalobce zbavovaly odpovědnosti. Fotodokumentace byla pořízena v rámci běžné kontroly pracoviště a nesouvisí s projednávanou věcí. V rámci kázeňského řízení nebyly další skutečnosti zjišťovány, neboť žalobce neuvedl ani osobu, která by se ho měla snažit poškodit, ani čas, ani způsob intoxikace. K vlastní odpovědnosti žalobce za kázeňský přestupek pak žalovaná zdůraznila, že může být spáchán i z nedbalosti. Žalobce si byl vědom rizika intoxikace a nutnosti hlídat si stravu. V minulosti užíval drogy, což mu umožňuje rozpoznat účinky metanfetaminu, které však podle jeho tvrzení nepociťoval. Ze stížnosti žalobce i jeho dřívějších vyjádření do úředního záznamu žalovaná dovozuje, že argumenty žalobce jsou ryze účelové. Poukázala též na dlouhodobou zkušenost

žalobce s vězeňským prostředím a uzavřela, že má za prokázané, že se žalobce, byť z nedbalosti, kázeňského přestupku dopustil.

13. V podání z 31. 8. 2025 žalobce soudu zaslal návrh na rozšíření žaloby a požádal o nařízení přemístění žalobce do věznice v X, popř. X. Opětovně se vyjadřoval ke svému přemístění do Věznice X, další přemístění by podle něj řešilo možnost návštěv rodinných příslušníků i pracovní zařazení. O přemístění přitom může sám požádat až za 3 měsíce. V podání z 2. 9. 2025 pak upřesnil, že žádá o přemístění do věznice v X.
14. V replice z 1. 9. 2025 se žalobce vyjádřil k některým tvrzením a argumentům žalované. Poukázal na to, že žalovaná neposkytla soudu podání vysvětlení všech odsouzených a nezaslala ani fotodokumentaci pracoviště. Při argumentaci možností odvolání souhlasu se zařazením do zaměstnání žalovaná zcela pomíjí, že žalobce neměl prostor nejprve vyjádřit své námitky a připomínky. Žalobce *de facto* trestá za jeho minulost a zcela přehlíží, že po dobu výkonu trestu necelých šesti let žádné návykové látky (též jako OPL) nepožíval. Dále uvedl, že podsunuté množství drogy muselo být natolik malé, že nemohlo vyvolat odpovídající účinky. Opět napadl i přiměřenost kázeňského trestu, zvláště, pokud byl trestán jen za nedbalost. Znovu poukázal na údajně neutěšený stav na pracovišti K. a zcela nehlídaný režim odsouzených, kteří se po X mohou pohybovat s mobilními telefony či drogami. Nově soudu navrhl, aby žalované uložil zjednat nápravu na pracovišti K.
15. Žalovaná v doplnění vyjádření k žalobě z 3. 9. 2025 odmítla, že by K. bylo jediné pracoviště, kde stravu odsouzeným zajišťují třetí subjekty (z 18 venkovních pracovišť na 9). K poukazu žalobce na volný přístup odsouzených k drogám či mobilním telefonům na tomto pracovišti žalovaná uvedla, že žalobce na tyto skutečnosti nikdy nepoukázal, a naopak to jen potvrzuje, že si v takovém případě musel být vědom rizika rozšíření návykových látek a možnosti intoxikace mezi odsouzenými.

II. Ústní jednání

16. Na ústním jednání konaném dne 8. 9. 2025, jehož se žalobce účastnil prostřednictvím videokonferenčního zařízení (a žalovaná se z něj předem omluvila), soud rekapituloval dosavadní průběh řízení a s žalobcem vyjasnil předmět řízení, pokud jde o rozhodnutí o nařízení návštěv za sklem i nově uplatněné návrhy na změnu (rozšíření) žaloby. Žalobce potvrdil, že žalobu bere v části týkající se omezení návštěv zpět a že po sdělení předběžného názoru soudu netrvá na návrzích na rozšíření žaloby o návrh na nařízení přemístění do věznice X a zjednatí nápravy na pracovišti K. (soud o nich tudíž ani nerozhodoval). Pro úplnost soud na tomto místě dodává, že žalobce ve svých podáních sice kriticky adresoval i přemístění do Věznice X, toto však nikdy výslovně nenapadl a neučinil tak ani u ústního jednání.
17. Žalobce se k věci samé vyjádřil v duchu svých výše rekapitulovaných podání. Možnost odvolání souhlasu se zařazením označil za hypotetickou, neboť poté by již nikdy práci ve věznici nezískal; opětovně namítal nedodržování povinností žalované ve vztahu k pracovišti K. – ta podle něj pochybení odmítá, namísto aby přiznala nedostatek personálu, který žalobce samozřejmě vnímá. K podmínkám na pracovišti pak upřesnil, že jídlo je vydáváno ve společné krabici, v níž přepravky leží i hodinu bez jakékoliv kontroly. Popsal též, že před dalšími spoluvězni zmiňoval své možné podmíněčné propuštění i nedodržování pravidel na pracovišti a má podezření na spoluvězně, který mohl drogu „podstrčit“; nechce ho ale

jmenovat, jelikož ho neviděl, a vystavoval by se tak nebezpečí křivého obvinění. Žalobce též namítl absenci jakékoliv diferenciacie trestu, nezohlednění jeho dobrého chování, a zvláště žalovanou dovozeného toliko nedbalostního zavinění.

18. Soud k důkazu provedl jeden z podkladů předložených žalobcem k zařazení na pracovišti K., konkrétně Popis pracovní činnosti I (k jeho obsahu viz níže). Na ostatních důkazních návrzích žalobce netrval a ani soud sám jejich provedení nepovažoval z níže uvedených důvodů za potřebné.
19. Pokud jde o důkazní návrhy žalované, podstatná část z nich je součástí správního spisu, jímž se dokazování dle ustálené správní praxe neprovádí a soud k nim bez dalšího přihlíží. Další podklady (Smlouva o poskytování služeb se společností K. o podmínkách zařazení odsouzených mužů na úklidové a pomocné práce z 28. 3. 2018, úřední záznam o telefonním hovoru pověřeného policejního orgánu s odpovědným zaměstnancem K. z 2. 7. 2025, záznam o zahájení úkonu trestního řízení ve věci podezření z trestného činu spojeného s obstaráním návykové látky žalobci z 15. 5. 2025, úřední záznam o druhém podání vysvětlení žalobce z 20. 5. 2025, či úřední záznamy o podání vysvětlení dalších dvou odsouzených z 30. 5. 2025, resp. 6. 6. 2025) pak byly předloženy k potvrzení závěrů správních orgánů, aniž je však ty dřív učinily součástí správního spisu a v řízení je řádně hodnotily (viz níže). Soud by byl první, který by se těmito podklady zabýval a zásadním způsobem tak nahrazoval činnost správních orgánů (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS z 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71, č. 3577/2017 Sb. NSS).

III. Rozhodnutí soudu

Výrok I

20. Soud podotýká, že již podání z 14. 8. 2025 vyhodnotil jako možné částečné zpětvzetí žaloby (projev vůle žalobce, pokračovat jen co do rozhodnutí o kázeňském trestu), což žalobce při jednání potvrdil. Soud tedy již nemá důvod pochybovat o vůli žalobce vzít v části týkající se rozhodnutí o nařízení návštěv s dělicí přepážkou („za sklem“) svou žalobu zpět. Proto řízení v této části v souladu s § 47 písm. a) s. ř. s. zastavil.

Výrok II

21. S ohledem na uvedené se soud věcně zabýval toliko přezkumem rozhodnutí ve věci kázeňského přestupku. Daná rozhodnutí i řízení, které jim předcházelo, přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
22. Mezi stranami je nesporné, že v moči žalobce byla nalezena zakázaná návyková látka (metamfetamin-pervitin), zjištěna při kontrolním odběru po návratu z pracoviště K. dne 5. 5. 2025. Z elektronicky předloženého správního spisu vyplývá, že přítomnost dané látky byla prokázána protokolem o provedení orientačního toxikologického vyšetření moči žalobce z 5. 5. 2025 a následně i zprávou z toxikologického vyšetření z Ústavu soudního lékařství a toxikologie VFN a 1. LF UK z 15. 5. 2025, č. j. VS-113130-4/ČJ-2025-800132. Vzniklo tak podezření, že se žalobce dopustil kázeňského přestupku porušením povinnosti stanovené v § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu. Podle něj je odsouzeným *zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení*

bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví.

23. O tom byl též dne 5. 5. 2025 sepsán záznam o kázeňském přestupku, ve kterém se k podezření vyjádřil i žalobce, který jakoukoliv konzumaci návykových látek odmítl s tím, že se jej někdo pokusil poškodit. Téhož dne byl sepsán i služební záznam o provedených postupech. Rozhodnutím vedoucího oddělení výkonu trestu z 4. 7. 2025, č. j. VS-113130/ČJ-2025-800132 (prvostupňové rozhodnutí) pak bylo rozhodnuto o vině žalobce za kázeňský přestupek a byl mu uložen nepodmíněný kázeňský trest celodenní umístění do uzavřeného oddílu na 20 dnů. K námitkám žalobce prvostupňový orgán uvedl, že žalobce neoznačil žádnou osobu ani způsob, jakým by se jej neznámá osoba pokusila poškodit, nemohlo tak být realizováno žádné další šetření. Doplnil, že pro odpovědnost žalobce stačí i nedbalostní zavinění, tedy, že žalobce mohl a měl vědět, že může návykovou látku požit.
24. Žalobce se bránil stížností, kterou 1. zástupce ředitele vazební věznice v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl (napadené rozhodnutí). K námitce, že neznámá osoba žalobci vhodila do jídla či pití látku s obsahem drogy, uvedl, že jde o obecné a účelové tvrzení, běžně používané pozitivně testovanými odsouzenými. Námitka je v rozporu i s úředním záznamem o podání vysvětlení, v němž žalobce uvedl, že v občanském životě užíval drogy a účinky metamfetaminu pozná. Jistě by tak byl schopen poznat přítomnost látky v nápoji či jídle. Dále uvedl, že zajištění uzamykatelné skřínky se dle § 16 odst. 3 zákona o výkonu trestu týká prostor vazební věznice, nikoli pracoviště. Žalobcem zmiňovaná fotodokumentace pracoviště byla pořízena v rámci běžné kontroly pracoviště, s případem nijak nesouvisí (nebyla tak učiněna součástí správního spisu; pozn. soudu). Do správního spisu však nadřízený orgán doplnil zmíněný úřední záznam z 6. 5. 2025 o podání vysvětlení; pozdější úřední záznam z 20. 5. 2025 již ovšem byl sepsán v rámci trestního řízení a součástí spisu tak dle něj není (součástí spisu pak logicky nejsou ani další podklady z trestního řízení, jež žalovaná předložila k vyjádření k žalobě; pozn. soudu).
25. Soud dospěl k závěru, že správní orgány obou stupňů argumentaci žalobce sice reflektovaly, vyjádřily se k tomu, jak na ni nahlízejí, přesto v kázeňském řízení neprovedly šetření v takovém rozsahu, aby skutkovou verzi žalobce vyvrátily nade vší rozumnou pochybnost. Napadené rozhodnutí tak prozatím nemůže obstát.
26. Je nutné připomenout, že podle § 46 odst. 1 zákona o výkonu trestu *kázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu*. Podmínkou uložení sankce za daný kázeňský přestupek je tedy existence žalobcova zavinění ve vztahu k jednání, které je mu vytýkáno. Tato otázka přitom mezi stranami sporná je, neboť žalobce od počátku tvrdí, že látku nepožil vědomě a musela mu být „podstrčena“ jinou osobou s cílem jej poškodit.
27. Pro zavinění u kázeňského přestupku se analogicky užije § 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (přestupkový zákon), dle kterého pro odpovědnost za přestupek stačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Jelikož § 46 odst. 1 zákona o výkonu trestu úmyslné zavinění nevyžaduje, postačí zavinění z nedbalosti [srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) z 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018 - 50]. Podle § 15 odst. 2 přestupkového zákona je přestupek spáchán úmyslně, pokud pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem

chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn. Podle § 15 odst. 3 přestupkového zákona je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

28. Z § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu vyplývá požadavek na náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného včetně jeho zavinění. Nutnost prokázání viny odsouzeného jako podmínky pro uložení kázeňského trestu stanoví rovněž § 58 řádu výkonu trestu, který též obsahuje podrobnosti projednávání kázeňského přestupku. Odpovědnost za náležité objasnění okolností kázeňského přestupku a prokázání viny odsouzeného přitom nese správní orgán, který o uložení kázeňského trestu rozhoduje. Dle § 3 správního řádu je povinností správního orgánu postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán ukládající kázeňský trest tedy nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně i odpovědnost za nesplnění této povinnosti. V daném případě tak byl povinen prokázat bez důvodných pochybností nejen naplnění objektivní, ale i subjektivní stránky kázeňského přestupku. Tedy buď to, že žalobce, ač nutně obeznámen se zákazem plynoucím z § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu, návykovou látku sám konzumoval, nebo že si byl vědom, respektive si vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl být vědom toho, že návykovou látku konzumuje (již cit. rozsudek NSS 9 As 338/2018, bod 14).
29. Soud nepřehlíží judikaturu, dle níž platí, že pokud odsouzený popře vědomé požití nedovolené látky, aniž přednese vlastní skutkovou verzi o nevědomém požití, která není na první pohled zcela nepravděpodobná, je jeho zavinění prokázáno (např. rozsudek NSS z 2. 3. 2023, č. j. 9 As 36/2021-33, bod 21). V tomtéž rozsudku ovšem NSS také zdůraznil, že správní orgány jsou povinny zabývat se skutkovou verzí předloženou odsouzeným a vše řádně prošetřit.
30. Skutková verze žalobce přitom není *a priori* nemyslitelná, nepravděpodobná či bizarní. Předně, jeho poukaz na to, že požití drogy nedává smysl, pokud mělo být zanedlouho rozhodováno o jeho podmíněčném propuštění, kdy usiloval o půlroční pobyt v probačním domě, kde probíhá pravidelné testování na OPL, působí logicky. Za druhé pak jeho námitky, že na pracovišti nebyla zajištěna oddělená šatna a uzamykatelné skřínky a strava byla poskytována prostřednictvím společnosti K. bez náležitého dohledu, mohou vysvětlovat, jakým způsobem se látka do těla žalobce dostala, a zároveň zpochybňují možnou neopatrnost žalobce, pokud jde o nakládání se stravou a nápoji. Svoji argumentaci žalobce opakuje konzistentně od počátku, od prvního vyjádření k věci po poslední podání soudu a navrhuje k tomu i podklady; soud prvotně „ověřil“ verzi žalobce alespoň do té míry, že o podmínkách na pracovišti skutečně na počátku informován nebyl (jak vyplývá z provedeného důkazu – Popis pracovní činnosti I.). Přinejmenším v tomto dokumentu nebyl nijak blíže poučen ani o konkrétním způsobu vydávání stravy na pracovišti.
31. Jedinou reakcí správních orgánů na tuto argumentaci byl poukaz na to, že žalobce není schopen blíže konkretizovat, kdo a proč se jej pokusil poškodit, a že dle svého tvrzení v občanském životě užívá drogy a účinky pervitinu by poznal. Soud nezpochybňuje, že jeho argumentaci značně oslabuje, že v občanském životě užíval drogy, a zejména to, že nebyl

schopen konkretizovat osobu, jež by měla zájem jej poškodit, a případnou motivaci k tomuto kroku (až v pozdějších vyjádřeních hovoří o blíže nevysvětlené odplatě za svůj údajný postoj k příliš volnému režimu odsouzených na pracovišti K.). Není tomu tak ovšem do té míry, že by se jeho verzi nemusely správní orgány vůbec zabývat – není tím zcela zpochybněna ani věrohodnost, ani myslitelnost jeho tvrzení. Naopak, do jím předestřenému obrazu může zapadat i stížnostní námitka, že nebyl testován náhodně, ale na žádost pracovníka K. (resp. na možné udání). S touto rovinou se správní orgány nijak relevantně nevypořádaly.

32. Nezabývaly-li se správní orgány vědomým požitým návykové látky žalobcem (v tomto ohledu nevedly žádné šetření), lze vycházet z toho, a takto soud i jejich závěrům rozumí, že žalobci vytýkají jednání v nevědomé nedbalosti – jinými slovy nedodržení náležité opatrnosti. Potom jsou ovšem podmínky na pracovišti K. (způsob výdeje stravy a nápojů, uzamykání šatny, přístup třetích osob apod.) pro závěry o odpovědnosti žalobce vysoce relevantní, neboť mohou mít vliv na to, do jaké míry byl či mohl být žalobce opatrný. Soud k tomu dodává, že žalobce k podmínkám na pracovišti, na něž upozorňoval od začátku, u ústního jednání upřesnil, že strava měla být bez jakéhokoliv dohledu ponechávána odsouzeným ve společné krabici, k níž měl přístup kdokoli.
33. Soud dodává, že po odsouzených lze jistě požadovat náležitou opatrnost, pokud jde o jejich vlastní věci, vč. stravy a nápojů; žalobce ostatně nikdy nezpochybňoval, že si byl rizika výskytu návykových látek mezi odsouzenými dobře vědom. Tuto odpovědnost ovšem nelze uplatňovat až do absurdních rozměrů, aby odsouzení při každé konzumaci detailně zkoumali, odkud byla strava podána, kdo s ní nakládal a co případně obsahuje a fakticky tak konstruovat objektivní odpovědnost odsouzených; obdobně nelze jejich neopatrnost dovozovat z toho, že mohli kdykoli odvolat souhlas se zařazením do zaměstnání. Verzi žalobce konečně nevyvrací ani jeho tvrzení, že by účinky pervitinu poznal. Správní orgány se blíže nevyjadřovaly k přesné koncentraci drogy a už vůbec neodůvodňovaly, zda bylo takové množství způsobilé ovlivnit chování žalobce – aniž by bylo nyní zřejmé, zda je návyková látka pro dřívější uživatele pervitinu „již při požití“ rozpoznatelná ve stravě či nápoji, nelze jeho obecnému vyjádření přikládat větší váhu.
34. Bylo tak nepochybně namístě se podmínkami na pracovišti blíže zabývat, což se v nynějším řízení nestalo. Tímto požadavkem soud přitom nutně nemyslí vedení jakéhosi rozsáhlého vyšetřování, ale nezbytné ověření skutkové verze žalobce, tedy podmínek na pracovišti K. – bylo na žalované ověřit, jaké podmínky na pracovišti, zejména s ohledem na výdej stravy či nápojů, panují. V případě, pokud by se potvrdila tvrzení žalobce, pak bylo na žalované posoudit, zda lze v takovém případě hovořit o zaviněném požití návykové látky (nedostatku opatrnosti žalobce). Zdejší soud ostatně již dříve v případě, na něž upozornil i žalobce, judikoval, že s jistotou nelze vyloučit situaci, kdy odsouzený požije návykovou látku v důsledku jednání jiné osoby, aniž takovou situaci mohl zcela ovlivnit, např. proto, že mu návyková látka byla podstrčena v jídle či nápoji (rozsudek z 16. 4. 2024, č. j. 15 A 13/2023 - 114).
35. Soud dodává, že k dalšímu šetření nedošlo přesto, že žalobce již ve své stížnosti proti prvostupňovému rozhodnutí upozornil, že z pracoviště K. byla pořízena fotodokumentace a že bylo vedeno další šetření. Žalovaná mimo jeden úřední záznam žádné další podklady do spisu nezaložila. Až ve vyjádřeních k žalobě se vyjádřila k podmínkám na

pracovišti a předložila smlouvu o poskytování služeb se společností K., úřední záznam o telefonním hovoru z 2. 7. 2025, záznam o zahájení úkonu trestního řízení, úřední záznam o druhém podání vysvětlení žalobce z 20. 5. 2025, či úřední záznamy o podání vysvětlení dalších odsouzených. Učinila tak přesto, že dříve v napadeném rozhodnutí uváděla, že tyto podklady s nynějším řízením nijak nesouvisí.

36. Soud nyní k těmto podkladům nemůže přihlížet. V řízení o žalobě proti rozhodnutí nelze doplňovat odůvodnění rozhodnutí prostřednictvím vyjádření správního orgánu k žalobě, stejně tak není možné předkládat podklady k prokázání skutkového stavu, jenž správní orgány náležitě nezjišťovaly. Správní orgány se k těmto podkladům v prvostupňovém či napadeném rozhodnutí nevyjadřovaly, nijak se nezabývaly podmínkami na pracovišti K. a reálností skutkové verze žalobce. Tento nedostatek nemohou „dohánět“ až v řízení před správními soudy (viz i rozsudek NSS 9 As 338/2018, bod 18).
37. Konečně, odůvodňuje-li žalovaná pochybení žalobce i jeho vlastními tvrzeními o neutěšeném stavu na pracovišti K., taková argumentační linie je dvousečná. Připustí-li totiž žalovaná, že daný stav na pracovišti panoval a žalobce si ho tak mohl být vědom (popř. svůj souhlas se zařazením do zaměstnání mohl odvolat), připustí tím implicitně i možnost vyššího výskytu drog a potažmo i vyšší pravděpodobnost intoxikace stravy či nápojů žalobce jiným odsouzeným. Soud pak opakuje, že žalobce nezpochybňoval, že si byl rizika intoxikace vědom, namítal však, že konzumaci stravy a nápojů již nemohl více ovlivnit; současně již dříve namítal, že neměl možnost vznést své stížnosti, protože se nekonaly porady a setkání a pracoviště nebylo pod dohledem příslušníka či zaměstnance žalované (§ 44 odst. 4 a 5 řádu výkonu trestu). Uvedené skutečnosti tak nemohou bez dalšího šetření odůvodňovat jeho neopatrnost, jak nyní činí žalovaná.
38. Napadené rozhodnutí je tudíž nepřezkoumatelné pro nedostatek skutkových důvodů a současně nemá náležitou oporu ve správním spise. Bude na žalované, aby se v dalším řízení zaviněním žalobce podrobněji zabývala a ověřila reálnost a věrohodnost jeho skutkové verze a za tímto účelem do spisu založila též odpovídající podklady. Bude se zabývat tvrzeními žalobce o podmínkách na pracovišti K., a to zvláště z pohledu vydávání stravy a nápojů či možnosti jejich uschování. V obecné rovině není omezena v tom využít i podklady z jiných řízení, to ji ovšem nezabavuje povinnosti vyhodnotit, zda nebude namístě vyžádat si i vyjádření společnosti K. či vyslechnout jeho odpovědného pracovníka či spoluvězně žalobce. Na základě provedeného šetření pak žalovaná znovu uváží o žalobcem předestřené verzi a z toho vyplývajícím naplnění subjektivní stránky kázeňského přestupku. Odpovídajícím způsobem se poté vypořádá i s jeho argumentací.
39. Vzhledem k učiněným závěrům nemůže prozatím obstát ani výrok o uložení kázeňského trestu. Námitkami poukazujícími na jeho nepřiměřenost se proto soud pro nadbytečnost dále nezabýval, v obecné rovině však upozorňuje, že z odůvodnění druhu a výše kázeňského trestu by nepochybně mělo přezkoumatelně vyplývat i to, zda a jakým způsobem žalovaná přihlédla k dřívějšímu chování odsouzeného, stejně jako k míře jeho případného zavinění.
40. Na základě shora uvedených skutečností shledal soud žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí proto podle § 78 odst. 1 zrušil. Zároveň soud v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci k dalšímu řízení, v němž bude žalovaná shora vyjádřeným právním názorem soudu vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok III

41. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z následujících skutečností. Pokud jde o část, v níž bylo řízení zastaveno, žádný z účastníků nemá podle § 60 odst. 3 právo na náhradu nákladů řízení, které bylo zastaveno, ledaže byla žaloba vzata zpět v důsledku jednání žalovaného (což není tento případ). V části, v níž bylo žalobci vyhověno, by se náhrada nákladů řízení řídila § 60 odst. 1 s. ř. s. a pravidlem úspěchu ve věci. Procesně úspěšný žalobce ovšem nebyl v řízení před soudem zastoupen, v důsledku osvobození nehradil ani soudní poplatek. Ve smyslu rozsudku NSS z 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015 -79, č. 3344/2016 Sb. NSS, pak žalobce soudu ani neprokázal vynaložení dalších (hotových) nákladů v souvislosti s úkony, které v řízení učinil. Soud proto rozhodl společným výrokem, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní též rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 8. září 2025

Mgr. Martin Lachmann
předseda senátu